

Thế giới từ góc nhìn sáng tạo

Góc Nhìn Sáng Tạo

Dương Ngọc Anh

(Viết lại và rút gọn bài nói trước sinh viên Đại học Qui Nhơn)

Sáng tạo là khác người nhưng phải làm ra điều mới hơn và có ích hơn (có thể là đối với riêng mình nếu mình hoàn toàn chưa biết điều sáng tạo tương tự của người khác)

Về mặt trí tuệ, phải thu lượm mọi cái biết và cái khôn ở đời và trong sách vở, đặc biệt là trong bộ môn Khoa học sáng tạo. Ở Venezuela, theo như tôi biết, người ta có một Bộ riêng lo về việc giáo dục óc sáng tạo. Tiếc rằng tinh thần đó chưa được đưa mạnh vào chương trình giáo dục ở ta.

Tuy nhiên dù có trải nghiệm nhiều năm hay đọc thiên kinh vạn quyển mà học với tinh thần giáo điều thì cũng không có được óc sáng tạo.

Về mặt tâm lý, cần phải luôn luôn cố gắng tận dụng mọi cơ hội để là kẻ khác người, làm những việc khác đời theo tinh thần nói ở trên để đạt kết quả sáng tạo.

Thí dụ khi nghe nói bắn tên lửa lên Mặt Trăng cách mục tiêu 1 km thì cho là “kém” nhưng nếu chuyển sang việc ném viên đá đến con chim sẻ ở cuối vườn với cùng độ chính xác tương đối thì ta thấy việc bắn là tài. Nếu cho 1mm chiều dài là bé mà tính xem phải xếp bao nhiêu hạt nhân nguyên tử nối tiếp cho kín 1mm đó thì ta sẽ thấy 1mm “to” như thế nào.

Chúng ta nói từ ngày hết chiến tranh ở Việt Nam đến nay đã 30 năm, có người cho thời gian đó là ít, có người cho là nhiều, nhưng nếu lấy mốc là 1958 là lúc tôi còn là sinh viên mà nhìn lại đến năm 1928 thì thấy tôi khác với thế hệ cha anh tôi, thí dụ “ông Lộc”, “cô Mai”, “bà Án” trong “Nửa chừng xuân” cùng với xã hội các cụ ấy sống hồi đó so với năm 1958 như thế nào. Do đó cũng hy vọng thấy được đại khái mức độ khác nhau giữa tôi và thế hệ sinh viên, thanh niên hiện nay để xác định cách giảng dạy và ứng xử trong công tác và cuộc sống.

Cứ mạnh dạn đi, cái tinh thần diễn dịch ý nghĩa của các sự kiện mà mọi người ít làm hay quên làm đó, nếu chúng ta cố gắng, kiên trì làm thì cũng có thể xem là một trong những sáng tạo, sáng tạo để nhìn rõ cuộc sống.

Trong phạm vi cho phép, hãy dũng cảm lên và có khi phải chịu cả sự cô đơn để là một kẻ khác người, làm những việc khác đời nhằm tìm cái mới hơn, cái có ích hơn cho đời và ngay cho bản thân mình. Đừng chần chừ vì người uyên bác và người có óc sáng tạo hoàn toàn khác nhau.